

Література

1. **Статистичний** щорічник України за 2003 рік. За ред. О.П. Осауленка. – К.: Консультант, 2004. – 632 с.
2. **Маслов В.П.** Інформаційні системи і технології в економіці: Навч. посібник – Київ: Слово, 2003. – 264 с.
3. **Чекалов С.** Битва титанів: Конкуренція на ринку мобільного зв'язку// Контракти. – 2004, № 3, січень.
4. **www.uamobile.omportal.com.**
5. **www.kyivstar.net.**
6. **www.umc.ua.**

УДК:338.3:636.5

Здобувач І.Ф. Ясіновська – Львівський державний аграрний університет

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ М'ЯСНОГО ПТАХІВНИЦТВА У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Проаналізовано сучасний стан виробництва м'яса птиці у Карпатському регіоні. Обговорено актуальні проблеми птахівництва. Запропоновано шляхи підвищення ефективності та збільшення виробництва м'яса птиці.

Ключові слова: Карпатський регіон, птахівництво, поголів'я, виробництво, м'ясо птиці.

Competitor I.F. Yasynovska – Lviv State Agrarian University

Modern level of meat poultry production and the prospects of development of meat poultry farming in Carpathian region

Modern condition of meat poultry production in Carpathian region is analysed. The actual problems concerning poultry farming are discussed. The ways of improvement of effectiveness and increasing of meat poultry production are proposed.

Keywords: Carpathian region, poultry farming, number of live-stock, production, poultry meat.

Важливою складовою раціону людини є м'ясо птиці. Споживання насичених жирів негативно позначається на здоров'ї людини, в той час як жирні поліненасичені кислоти позитивно впливають на фізіологічні процеси життєдіяльності в організмі споживача. Крім того, надлишкове споживання жиру призводить до серцево-судинних захворювань, як відомо, м'ясо птиці містить менше жиру, ніж м'ясо яловичини і особливо свинини.

М'ясне птахівництво має специфіку, спричинену біологічними особливостями: високою плодовитістю, заплідненістю, несучістю, скоростиглістю, високою енергією росту.

Стан птахівничої галузі та динаміку її розвитку засвідчують дані про обсяги вирощування птиці в усіх категоріях господарств Карпатського регіону (табл. 1).

У 2003 році порівняно з 1990 р. в усіх категоріях господарств Карпатського регіону обсяг вирощування м'яса птиці зменшився на 60,8 %, а у сільськогосподарських підприємствах цей спад становив 82,1 %.

Така ситуація склалася внаслідок кризових явищ в економіці країни, що позначилось й на м'ясному птахівництві. Це проявилось у перебоях із постачанням матеріально-технічних ресурсів, порушенням виробних зв'язків, що для птахівництва, яке ведеться на промисловій основі, є більш вразливо, ніж для інших галузей сільського господарства.

Табл. 1. Індексний аналіз вирощування птиці в усіх категоріях господарств Карпатського регіону (у живій вазі)¹

Роки	Усі категорії господарств		у тому числі				Частка господарств населення у загальному обсязі, %
			сільськогосподарські підприємства		господарства населення		
	тис. т	індекси базисні	тис. т	індекси базисні	тис. т	індекси базисні	
1990	88,8	1,00	41,4	1,00	47,4	1,00	53,4
1995	21,0	0,24	5,5	0,13	15,5	0,33	73,8
2000	27,9	0,31	1,0	0,02	26,9	0,57	96,4
2001	30,6	0,34	3,4	0,08	27,2	0,57	88,9
2002	33,1	0,37 37	5,3	0,13	27,8	0,59	84,0
2003	34,8	0,39	7,4	0,18	27,4	0,58	78,7

У 1990-2000 рр. у Карпатському регіоні, як і в цілому по Україні, спостерігалось інтенсивне скорочення обсягів виробництва м'яса птиці на 50,8 тис. т., або на 70,6 %. Необхідно зазначити, що значно вищими темпами скорочувалось виробництво у сільськогосподарських підприємствах, ніж у господарствах населення. Так, у 2000 р. порівняно з 1990 р. воно зменшилось відповідно на 97,1 і 49,8 %. Так, у 2000 році більша частина виробленого м'яса припадала на особисті селянські господарства – 96,2 %. У 2001-03 рр. ситуація змінилась на краще, що видно з даних табл. 2.

Переміщення обсягів виробництва продукції в господарства населення супроводжується рядом негативних процесів: посиленням деспеціалізації виробництва, зниженням рівня механізації виробничих процесів. Потрібно враховувати й те, що значна частка виробленої у приватному секторі продукції використовується власниками для споживання.

Якщо виходити з розрахункової потреби м'яса птиці на 1 особу – 16,4 кг на рік, то для її задоволення у Карпатському регіоні країни необхідно збільшити обсяги виробництва на 73,7 тис. т.

Щоб забезпечити потреби населення у продуктах птахівництва на рівні нормативів збалансованого харчування, ця галузь повинна розвиватись на промисловій основі. Промислове птахівництво має істотні особливості. Його виробництво організовується на невеликих земельних ділянках і розвивається на основі прогресивних технологій, спеціалізації і концентрації виробництва, використання високопродуктивної птиці та збалансованого корму,

¹ Розраховано на основі джерел [1-4]

комплексної механізації та автоматизації. Дрібним селянським господарствам це не під силу.

Табл. 2. Динаміка виробництва м'яса птиці у забійній вазі в усіх категоріях господарств України та областях Карпатського регіону, тис. т [1-4]

Регіони	Роки						2003 р. у % до	
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	1990 р.	2002 р.
<i>Всі категорії господарств</i>								
Україна	708,4	235,2	193,2	238,9	299,7	324,0	45,7	108,1
у т.ч. Карпатський регіон	72,0	21,6	21,2	21,9	24,8	28,0	38,9	112,9
з них по областях:								
Закарпатська	9,6	3,2	3,8	3,0	4,2	4,6	47,9	109,5
Івано-Франківська	14,4	6,1	6,5	7,0	7,4	9,2	63,9	124,3
Львівська	37,8	9,8	8,9	9,3	10,6	12,1	32,0	114,2
Чернівецька	10,2	2,5	2,0	2,6	2,6	2,1	20,6	80,8
Карпатський регіон у % до України	10,2	9,2	11,0	9,2	8,3	8,6	X	X
<i>Сільськогосподарські підприємства, включаючи фермерські господарства</i>								
Україна	356,8	64,8	35,8	66,5	119,8	162,2	45,5	135,4
у т.ч. Карпатський регіон	27,3	2,7	0,8	1,9	3,4	5,7	20,9	167,6
з них по областях:								
Закарпатська	1,6	0,4	0,0	0,0	0,6	0,6	37,5	100,0
Івано-Франківська	6,4	0,3	0,4	1,0	1,2	2,7	42,2	225,0
Львівська	16,8	1,6	0,4	0,8	1,6	2,4	14,3	150,0
Чернівецька	2,5	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	X	X
Карпатський регіон у % до України	7,7	4,2	2,2	2,9	2,8	3,5	X	X

Табл. 3. Виробництво м'яса птиці та рівень його забезпечення у Карпатському регіоні, 2003 р.

Регіони	Розрахункова потреба м'яса за нормою, тис. т.	Фактично вироблено у забійній вазі			Не вистачає до потреби, тис. т.
		всього, тис. т	% до нормативного рівня	на душу населення у рік, кг	
Карпатський регіон	101,7	28,0	27,5	4,5	73,7
з них по областях:					
Закарпатська	20,6	4,6	22,3	3,7	16,0
Івано-Франківська	23,1	9,2	39,8	6,6	13,9
Львівська	42,9	12,1	28,2	4,6	30,8
Чернівецька	15,1	2,1	13,9	2,3	13,0

З метою стабілізації галузі, поліпшення забезпечення населення високоякісними дієтичними продуктами харчування необхідно:

- відновити і розширити виробництво продукції птахівництва на промисловій основі, використовувати для цього, насамперед, існуючий потенціал птахофабрик і спеціалізованих підприємств з виробництва продукції птахівництва;
- створити міцну кормову базу, використовувати ефективні технології вирощування товарної племінної птиці;
- вирішувати питання паритету цін на продукцію птахівництва та споживані галуззю ресурси, в тому числі на корми і медикаменти;

- застосовувати відповідні економічні механізми стимулювання господарств, які займаються птахівництвом.

Література

1. Виробництво продуктів тваринництва за 1990 рік по Українській РСР// Статистичний збірник. – К.: Держкомстат, 1991. – 44 с.

2. Виробництво продуктів тваринництва за 1995 рік// Статистичний збірник. – К.: Держкомстат, 1996. – 64 с.

3. Заклучні дані про виробництво продуктів тваринництва// Статистичний збірник. – К.: Держкомстат, 2002. – 90 с.

4. Виробництво продуктів тваринництва в Україні станом на 2003 рік// Статистичний збірник. – К.: Держкомстат, 2004. – 97 с.

